

Checklist waterhygiëne

Aandachtspunten algemeen

- Controleer maandelijks (bijv. eerste maandag van de maand) de **bron** (indien aanwezig) en **leidingen** op tekenen van verontreiniging of schade, repareer eventuele schade meteen.
- Controleer **opslagtanks** op lekkages, corrosie en vervuiling.
- Zorg voor maandelijkse reiniging en desinfectie van de opslagtanks om verontreiniging te minimaliseren.
- Controleer ieder kwartaal de **leidingen, pompen en filters** op lekkages, scheuren of andere schade die voor verontreiniging van het water kunnen zorgen.
- **Repareer** gevonden schades meteen.
- **Spoel de waterleidingen** inclusief verticale leidingen naar de drinknippels voor elke nieuwe ronde grondig door. Dit om intoxicaties en bacteriologische verontreiniging zoveel mogelijk te voorkomen.
- **Spoel** voor zeugen bij iedere nieuwe inzet de leidingen door.
- **Draai drinknippels los** om te controleren op vuil, voor elke nieuwe ronde.
- **Reinig en desinfecteer de leidingen** voor elke nieuwe ronde.
- Controleer dagelijks **waterdruk** bij de drinknippels (zie bijlage 1 voor behoefte en benodigde wateropbrengst per leeftijdscategorie).
- Meet de **wateropbrengst** maandelijks en noteer deze in de bijbehorende tabel.

Aandachtspunten drinkwater

- Controleer 2 keer per jaar de **waterkwaliteit** bij de bron (indien aanwezig) en bij de drinknippels (voorkeur drinknippels einde circuit).
- **Controles aan drinkwater** die zelf uitgevoerd kunnen worden zijn, inspectie van de **kleur** (water opvangen in witte emmer) en **geur** van het drinkwater, inspectie op aanwezigheid van **bezinsel**, meten van **pH** door middel van pH-strip. In bijlage 2 staat een overzicht welke kiemen in de leidingen groeien bij welke pH.
- Neem bij ongunstige uitslagen contact op met de bedrijfsdierenarts om samen de waterkwaliteit te verbeteren.

Reiniging en desinfectie

- **Inspecteer het water op kleur en geur voor en na reiniging en desinfectie.**
- Voer periodieke desinfectie van de leidingen uit om bacteriële groei en biofilmvorming te voorkomen, bij voorkeur na iedere ronde en na iedere toevoeging van een product aan het drinkwater (zoals aspirine, vitaminen of antibiotica).
- Gebruik geschikte reinigings- en desinfectiemiddelen en volg de aanbevolen procedures van de fabrikant.

Registratie en documentatie

- Houd **registraties** bij van de waterkwaliteitscontroles, onderhoudsactiviteiten, wateropbrengst, spoelen, reiniging en desinfectie en eventuele andere bevindingen met betrekking tot waterhygiëne, door bijbehorende tabellen in te vullen.
- Bewaar (onderzoeks)rapporten van derden om deze te kunnen bespreken met de bedrijfsdierenarts.

Schakel bij aanhoudende problemen met de waterkwaliteit uw bedrijfsdierenarts in om tot een structurele oplossing te komen.

Algemeen				
Aandachtspunt	Bevindingen	Benodigde acties	Uitgevoerd door	Datum
Controle op verontreiniging of schade aan de bron en leidingen				
Controle op verontreiniging of schade aan opslagtank(s)				
Reiniging leidingen (zie reinigingsprotocol)				
Onderhoud bron & leidingen				
Controle pompen & filters				
Onderhoud pompen & filters				
Controle drinknippels in de afdelingen op defecten en debiet				
Bronwater (indien gebruik wordt gemaakt van een bron)				
Aandachtspunt	Bevindingen	Benodigde acties	Uitgevoerd door	Datum
Controle waterkwaliteit, zo dicht mogelijk bij de bron				
Controle waterkwaliteit leidingen bij drinknippel				

Bijlage 1 (waterbehoefte en wateropbrengst)

Diergroep	Behoefte per dier per dag (L)	Wateropbrengst (L/min)
Speenbiggen (ong. 7 kg)	0,7 L	0,5 L/min
Gespeende biggen (10 kg)	1 L	0,5-0,8 L/min
Gespeende biggen (20 kg)	2 L	0,7-1 L/min
Vleesvarkens (25-50 kg)	3-4 L	1-1,5 L/min
Vleesvarkens (50-80 kg)	5-8 L	1-1,5 L/min
Vleesvarkens (> 80 kg)	8-10 L	1,5-2,2 L/min
Dragende zeugen (eerste helft)	> 12 L	> 1,5-2,2 L/min
Dragende zeugen (tweede helft)	> 15 L	> 2-2,2 L/min
Kraamzeugen	> 15 L + 1,5L per big	> 2-4 L/min
Beer	10-15 L	> 1,5-2,2 L/min

Bijlage 2 (pH-waarde met groei pathogenen)

